

Sökande och antagna till gymnasieskolan läsåret 2020/21

I denna promemoria redogör vi för statistiken över elevernas förstahandsval av gymnasieprogram inför läsåret 2020/21 samt andelen elever som var behöriga respektive antagna till sitt förstahandsval. Statistiken publiceras också i tabeller på Skolverkets webbplats. Här finns dessutom kvalitetsdeklarationer för den officiella statistiken.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/

Sammanfattning

- Det var 125 000 elever som sökte till ett nationellt program i första hand inför läsåret 2020/21. Av dessa elever sökte 64 procent ett högskoleförberedande program och 36 procent ett yrkesprogram.
- Jämfört med föregående läsår ökade andelen sökande till högskoleförberedande program med 1 procentenhet.
- Samhällsvetenskapsprogrammet var det vanligaste förstahandsvalet följt av ekonomiprogrammet. Bland yrkesprogram var fordons- och transportprogrammet följt av el- och energiprogrammet de vanligaste förstahandsvalen.
- Andelen behöriga förstahandssökande inför läsåret 2020/21 var 87 procent. Det var en ökning med 2 procentenheter jämfört med föregående läsår.
- Behörigheten ökade mest bland elever som sökt ett yrkesprogram i första hand. Tydligast var ökningen bland män vars förstahandsval var ett yrkesprogram där andelen behöriga ökade med över 4 procentenheter jämfört med föregående läsår.

Bakgrund

Om gymnasieskolan

Gymnasieskolan är frivillig och består sedan läsåret 2011/12 av nationella program och introduktionsprogram.

De nationella programmen består av tolv yrkesprogram och sex högskoleförberedande program. De högskoleförberedande programmen ska förbereda eleverna för fortsatta studier på universitet eller högskola. Yrkesprogrammen ska istället göra eleverna redo att påbörja en anställning eller gå vidare till yrkes-högskola efter avslutad gymnasieutbildning. De nationella programmen är treåriga.¹

Program i gymnasieskolan

Yrkesprogram

Barn- och fritidsprogrammet (BF)
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA)
El- och energiprogrammet (EE)
Fordons- och transportprogrammet (FT)
Handels- och administrationsprogrammet (HA)
Hantverksprogrammet (HV)
Hotell- och turismprogrammet (HT)
Industritekniska programmet (IN)
Naturbruksprogrammet (NB)
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)
VVS- och fastighetsprogrammet (VF)
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)

Högskoleförberedande program

Ekonomiprogrammet (EK)
Estetiska programmet (ES)
Humanistiska programmet (HU)
Naturvetenskapsprogrammet (NA)
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)
Teknikprogrammet (TE)

Introduktionsprogram

Programinriktat val (IMV)
Yrkesintroduktion (IMY)
Individuellt alternativ (IMA)
Språkintröduktion (IMS)

International Baccalaureate (IB) är inget nationellt program, men redovisas som ett sådant i Skolverkets statistik.

Riksrekryterande utbildningar med egna examensmål (RX) inkluderas i yrkesprogrammen i Skolverkets statistik.

Om statistiken

I denna PM presenteras elevernas förstahandsval av gymnasieprogram inför läsåret 2020/21 samt andelen som var behöriga respektive antagna till sitt förstahandsval. I löpande text avrundas sifferuppgifter till tre informationsbärande siffror. Det betyder till exempel att 1 083 417 elever anges som 1 080 000 elever och att 13 128 elever anges som 13 100 elever. Alla beräkningar utgår dock från icke avrundade uppgifter.

---

¹ 16 kap. 2–5 och 15 §§ skollagen (2010:800).

Insamling av uppgifter

Statistiken över sökande och antagna ingår i Sveriges officiella statistik och avser samtliga sökande vid den slutliga antagningen den 1 juli. Skolverket begär in uppgifter från kommunala antagningskanslier samt via Statistiska centralbyrån (SCB) från fristående skolor som inte har avtal med kanslierna.

Bakgrundsinformation om eleverna hämtas från Registret över totalbefolkningen samt Utbildningsregistret hos SCB.

Beskrivning av populationen

Sökande avser samtliga elever som sökte till gymnasieskolan läsåret 2020/21. Det innefattar alltså även elever som söker till gymnasieskolan på nytt. **Behöriga** är elever som uppfyller kraven för behörighet till det program de sökt i första hand. Med **antagna** avses elever som antagits till det program och den skola som eleven sökt i första hand. PM:en bygger på uppgifter från antagningen den 1 juli vilket inte är detsamma som information om vad eleverna faktiskt studerar läsåret 2020/21.

För behörighet till de tolv yrkesprogrammen krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen. Behörighetskrav för studier på de sex högskoleförberedande programmen skiljer sig något åt mellan de olika programmen, men har som grund att eleven ska ha godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst nio andra ämnen.

De två introduktionsprogrammen, programinriktat val och yrkesintroduktion, anordnas för en grupp elever och är möjliga att söka till via den centrala antagningen. För övriga introduktionsprogram är det den som anordnar utbildningen som beslutar på vilket sätt ansökan går till. Behörighet och antagning redovisas endast för programinriktat val, eftersom övriga introduktionsprogram saknar behörighetsregler.

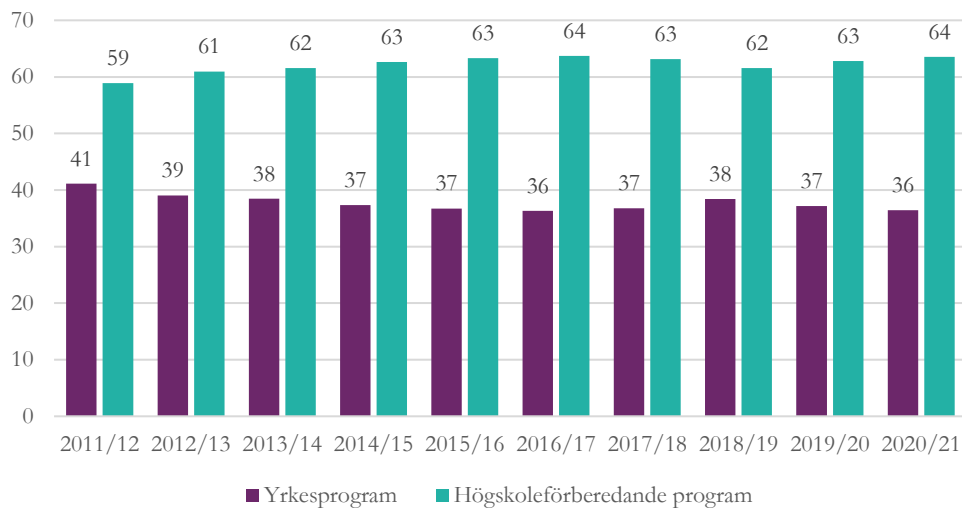
Jämförbarhet över tid

Introduktionsprogrammen genomgick en strukturell förändring till läsåret 2019/20. Introduktionsprogrammet *preparandutbildning* har tagits bort, och *programinriktat individuellt val* har bytt namn till *programinriktat val*.

Sökande till gymnasieskolan

Inför läsåret 2020/21 sökte 125 000 elever till gymnasieskolans nationella program. Närmare två av tre elever (64 procent) sökte till ett högskoleförberedande program, vilket framgår i diagram 1.

Diagram 1. Andel (procent) sökande till ett nationellt program 2011/12 - 2020/21.

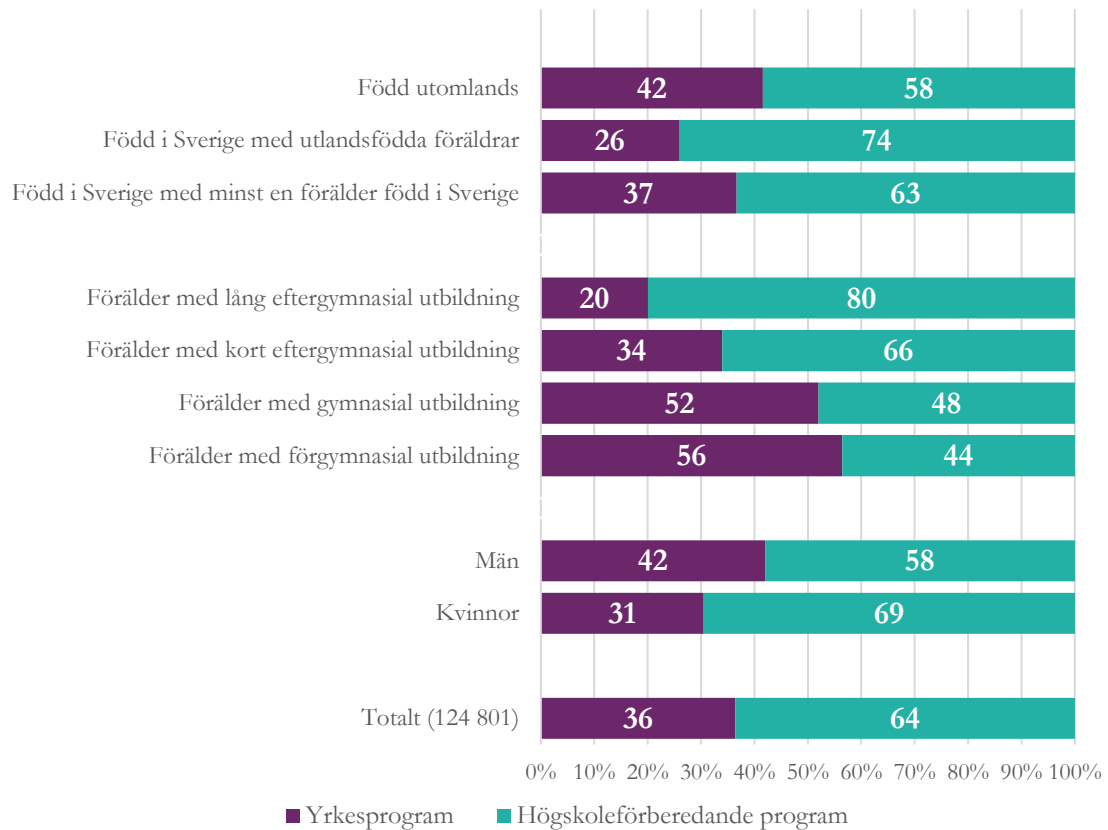

Källa: Gymnasieskolan, Sökande till gymnasieskolan, tabell 2A för läsåren 2011/12–2020/21.

Andelen sökande till högskoleförberedande program ökade för andra läsåret i rad. Detta efter att ha minskat de två föregående läsåren.

I diagram 2 visas andel elever som sökt till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram uppdelat på olika bakgrundsfaktor.

Diagram 2. Andelen (procent) sökande till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram inför läsåret 2020/21 uppdelat på kön, föräldrarnas högsta utbildningsnivå och svensk/utländsk bakgrund.

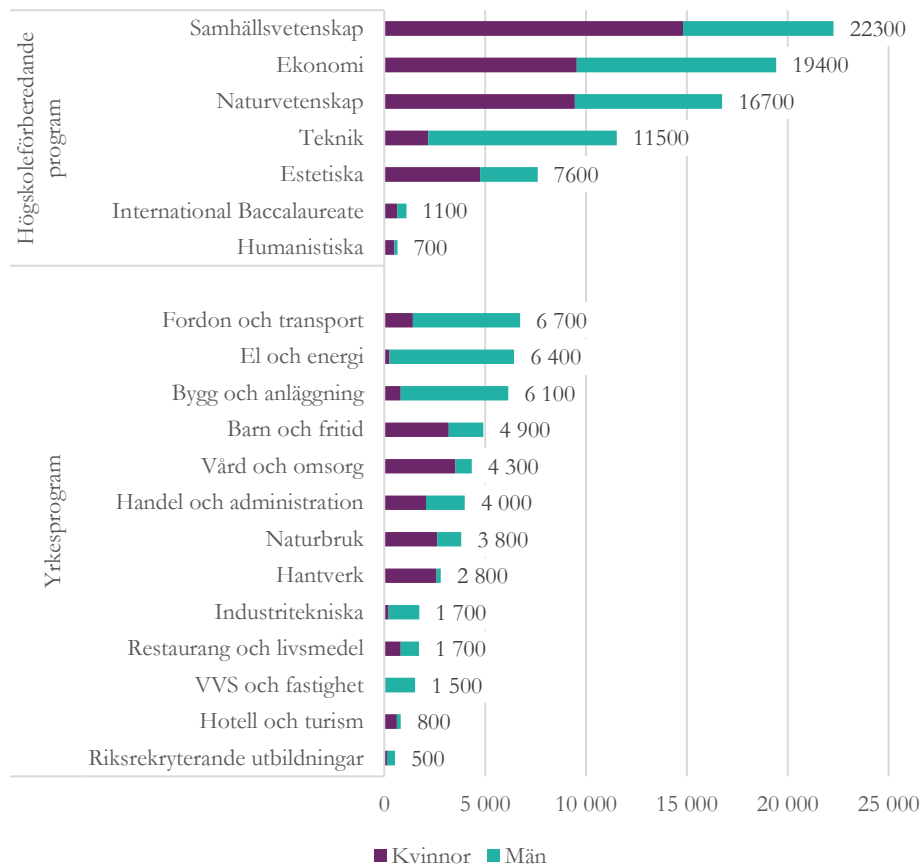
Källa: Gymnasieskolan, Sökande till gymnasieskolan, tabell 2A-C för läsåren 2011/12–2020/21.

Kvinnor sökte sig i större utsträckning till högskoleförberedande program (69 procent) jämfört med män (58 procent). En majoritet av eleverna vars föräldrars högsta utbildningsnivå är gymnasial eller förgymnasial sökte till ett yrkesprogram. Bland elever vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning (kort eller lång) är förhållandet det motsatta. Bland elever födda i Sverige med utlandsfödda föräldrar sökte 74 procent ett högskoleförberedande program medan andelen var 63 procent bland dem födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige. Bland elever födda utomlands sökte 58 procent ett högskoleförberedande program i första hand. Bland elever födda i Sverige (oavsett föräldrarnas födelseland) minskade andelen förstahandssökande till ett högskoleförberedande program samtidigt som det ökade bland elever födda utomlands jämfört med föregående läsår.

Sökande per program

Samhällsvetenskapsprogrammet är alltjämt det vanligaste förstahandsvalet bland eleverna följt av ekonomiprogrammet vilket framgår i diagram 3 nedan². Fordons- och transportprogrammet är det vanligaste förstahandsvalet bland yrkesprogrammen följt av el- och energiprogrammet.

Diagram 3. Antal sökande till respektive nationellt program inför läsåret 2020/21.

Källa: Gymnasieskolan, Sökande till gymnasieskolan, tabell 2A för läsåret 2020/21.

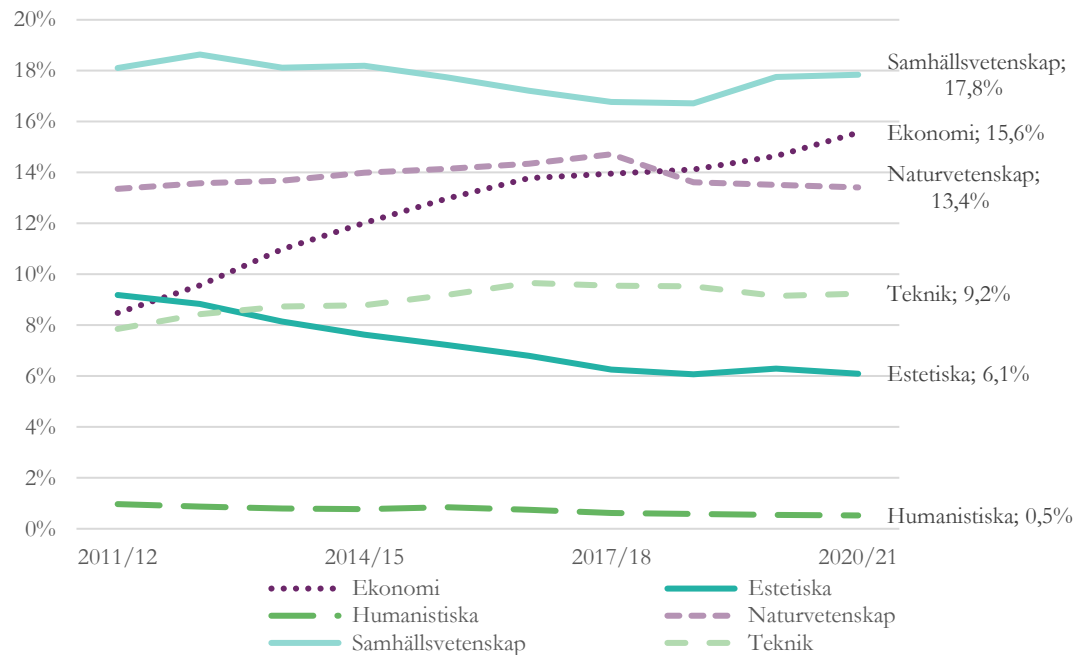
Samhällsvetenskapsprogrammet är det vanligaste förstahandsvalet bland kvinnor, följt av ekonomiprogrammet. Bland män var ekonomiprogrammet det vanligaste förstahandsvalet följt av teknikprogrammet. Vård- och omsorgsprogrammet var det vanligaste yrkesprogrammet att söka i första hand bland kvinnor medan el- och energiprogrammet var vanligast bland män.

² International baccalaureate är inte ett nationellt program men ingår i redovisningen av högskoleförberedande program

Förstahandssökande till högskoleförberedande program

Diagram 4 visar utvecklingen av andel förstahandssökande till respektive högskoleförberedande program över tid.

Diagram 4. Andel (procent) som sökte respektive högskoleförberedande program i första hand, läsåren 2011/12 – 2020/21.

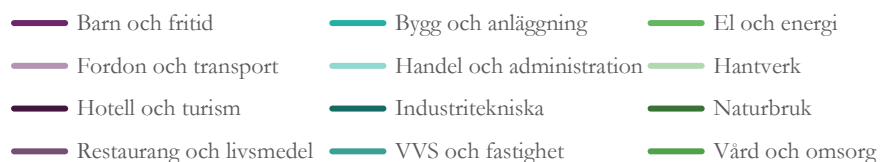
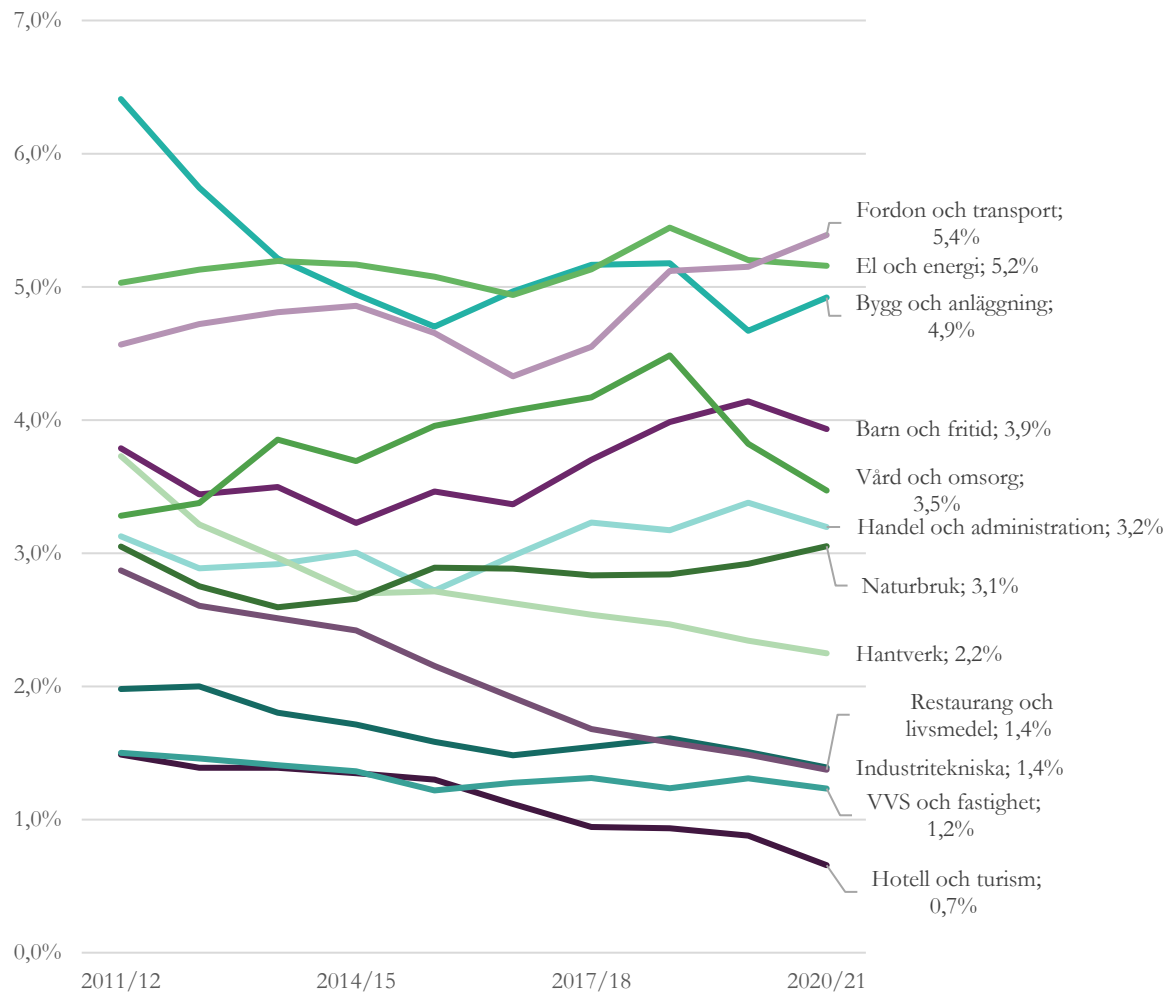
Källa: Gymnasieskolan, Sökande till gymnasieskolan, tabell 2A för läsåren 2011/12 - 2020/21.

Andelen förstahandssökande ökar endast för ekonomiprogrammet jämfört med föregående läsår. Sedan läsåret 2011/12 har andelen förstahandssökande till ekonomiprogrammet ökat med 7 procentenheter. Andelen förstahandssökande till samhällsvetenskapsprogrammet respektive naturvetenskapsprogrammet är nästintill oförändrad jämfört med läsåret 2011/12.

Förstahandssökande till yrkesprogram

Fordons- och transportprogrammet är inför läsåret 2020/21 för första gången det förstahandsval som störst andel söker till bland yrkesprogrammen. Det framgår i diagram 5 över andelen som sökte respektive yrkesprogram i första hand över tid.

Diagram 5. Andel (procent) som sökte respektive yrkesprogram i första hand, läsåren 2011/12 – 2020/21.

Källa: Gymnasieskolan, Sökande till gymnasieskolan, tabell 2A för läsåren 2011/12 - 2020/21.

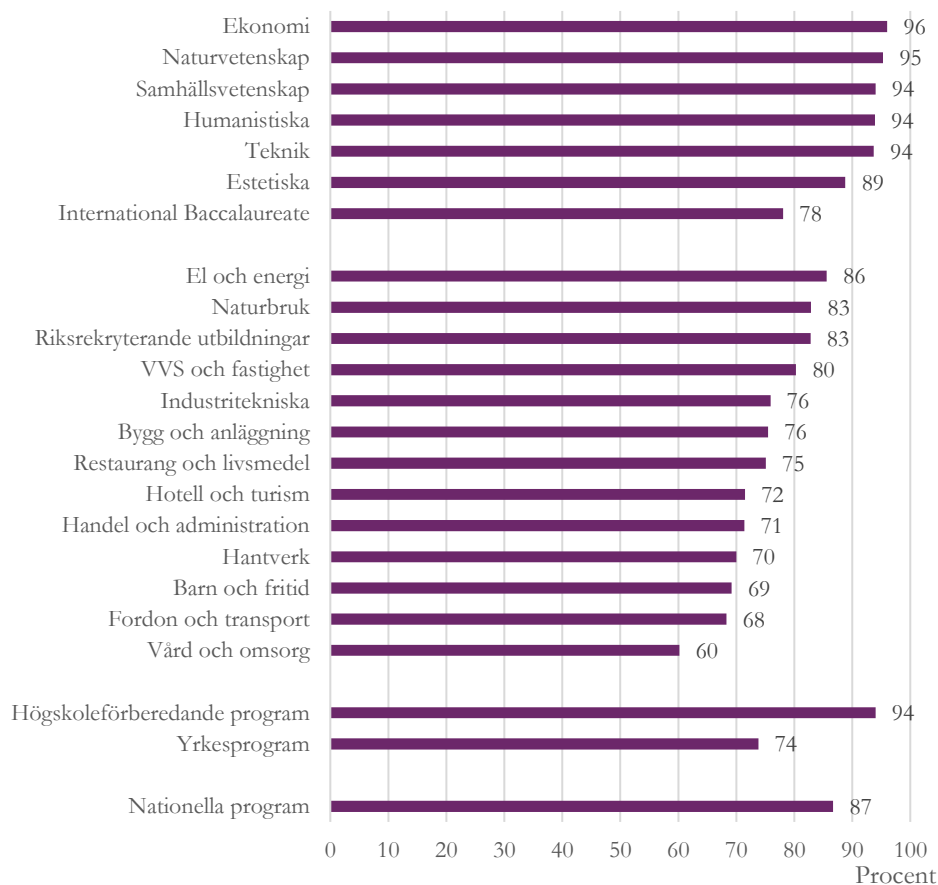

Utöver fordons- och transportprogrammet ökar andelen förstahandssökande till bygg- och anläggningsprogrammet och naturbruksprogrammet. Andelen förstahandssökande till övriga yrkesprogram minskar läsåret 2020/21 jämfört med föregående läsår.

Behörighet till sökt program

Knappt nio av tio (87 procent) elever är behöriga till det program de sökt i första hand inför läsåret 2020/21. Det framgår i diagram 6 över behöriga förstahandssökande till respektive nationellt program. Jämfört med föregående läsår ökade andelen behöriga sökande till nationella program inför läsåret 2020/21 med 2 procentenheter.

Diagram 6. Andel (procent) behöriga förstahandssökande till respektive nationellt program inför läsåret 2020/21.

Källa: Gymnasieskolan, Sökande till gymnasieskolan, tabell 2A för läsåret 2020/21.

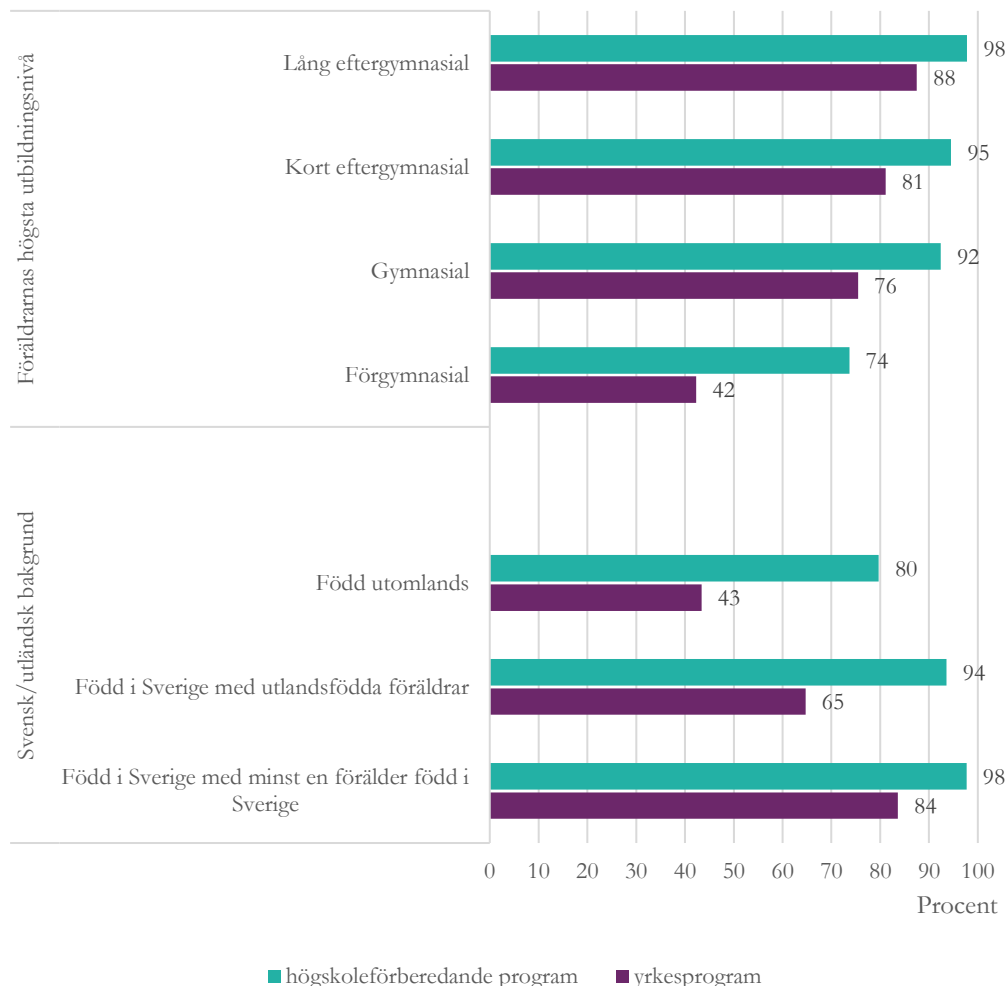
Andelen behöriga till sökt förstahandsval är generellt sett högre bland de sökande till högskoleförberedande program jämfört med bland dem som sökte yrkesprogram i första hand. Bland de förstahandssökande till

högskoleförberedande program är andelen behöriga elever 94 procent att jämföra med 74 procent för yrkesprogram.

Högst var behörigheten bland elever som sökt ekonomiprogrammet i första hand (96 procent) och lägst bland elever som sökt vård- och omsorgsprogrammet i första hand (60 procent). El- och energiprogrammet var det yrkesprogram som hade högst andel behöriga förstahandssökande (86 procent).

Vi har studerat de sökande uppdelade i grupper utefter om de har svensk eller utländsk bakgrund och utefter föräldrarnas högsta utbildningsnivå. Generellt sett är andelen behöriga till förstahandsvalet högre bland dem som söker till högskoleförberedande program än bland dem som söker till yrkesprogram. Det framgår av diagram 7.

Diagram 7. Andel (procent) behöriga till förstahandsvalet uppdelat på svensk/utländsk bakgrund och föräldrarnas högsta utbildningsnivå.

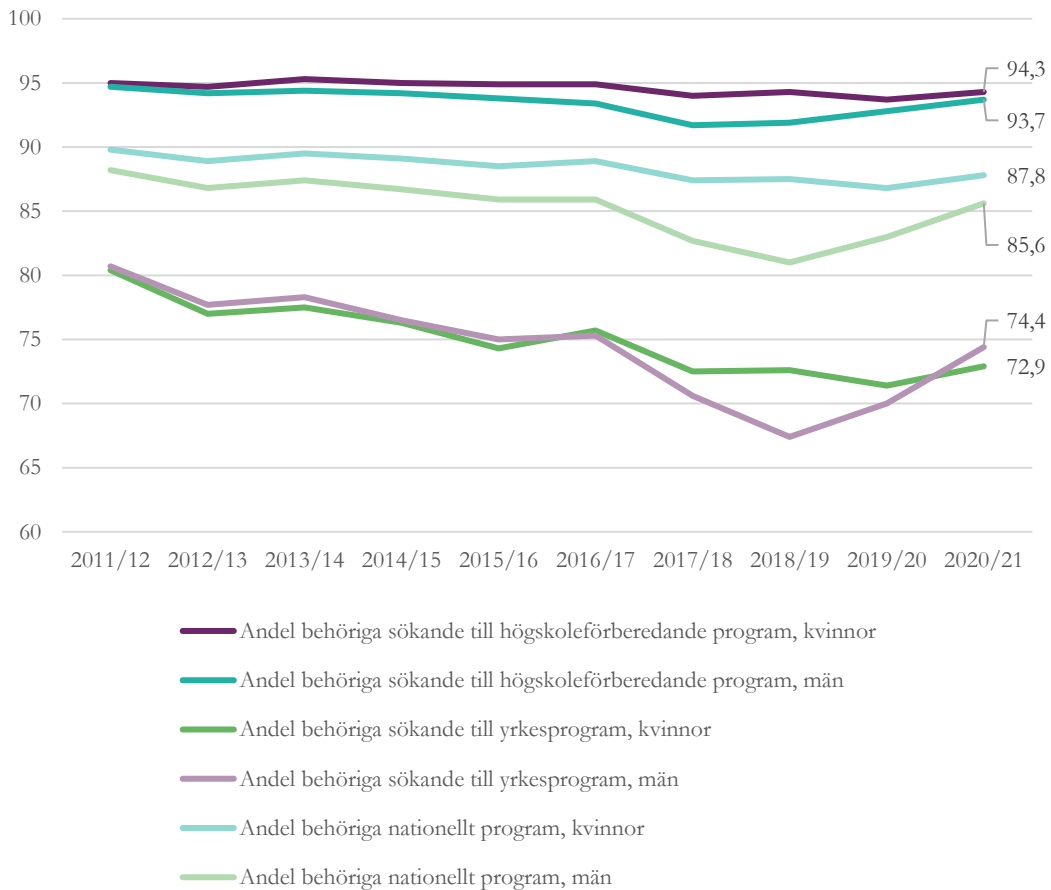
Källa: Gymnasieskolan, Sökande till gymnasieskolan, tabell 2A-C för läsåret 2020/21.

Elever vars föräldrar har lång eftergymnasial utbildning och elever födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige är i störst utsträckning behöriga till sitt sökta förstahandsval. Oavsett svensk/utländsk bakgrund eller föräldrarnas högsta utbildningsnivå är andelen som har sökt ett högskoleförberedande program i större utsträckning behöriga till sitt förstahandsval jämfört med yrkesprogram.

Behörighet över tid

Andelen sökande som är behöriga till sitt förstahandsval ökade för både högskoleförberedande program och yrkesprogram. I diagram 8 visas andel behöriga till förstahandsvalet över tid per programtyp och kön.

Diagram 8. Andel (procent) behöriga till förstahandsvalet, läsår 2011/12 – 2020/21, per programtyp och kön.

Källa: Gymnasieskolan, skolenheter och elever, tabell 3A läsåret 2020/21.

För både kvinnor och män ökar andelen behöriga förstahandssökande inför 2020/21 jämfört med föregående läsår. Det gäller för både dem som söker till högskoleförberedande program och dem som söker till yrkesprogram. Störst var ökningen för män som sökt ett yrkesprogram i första hand inför 2020/21 där andelen behöriga sökande ökade med 4,4 procentenheter jämfört med föregående läsår.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

De tabeller som uppgifterna är hämtade från hittar du på Skolverkets webbplats.
www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsår, termin, år] › [Tabell XX].

På Skolverkets webbplats redovisas statistiken för riket. Tidigare års statistik finns för län, kommuner, huvudmän och skolenheter.

I kvalitetsdeklarationen för statistiken finns information om statistikens ändamål, innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, tillgänglighet och jämförbarhet. Du hittar kvalitetsdeklarationen på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsår, termin, år] › [Relaterade dokument].